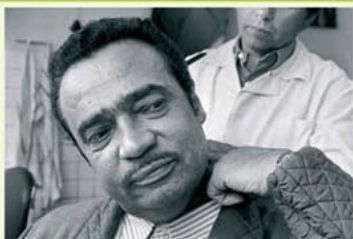

Adina Janovská

Tajnosti slavných Zákeřnosti osudu

xyz

Tajnosti slavných

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

xyz

Adina Janovská
Tajnosti slavných – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Adina Janovská

Tajnosti slavných
Zákeřnosti osudu

Adina Janovská

Tajnosti slavných
Zákeřnosti osudu

xyz

Milí přátelé,

ani sláva a úspěch nejsou zárukou šťastného života. Zdraví, láska, fungující rodina, úcta a respekt druhých a selský rozum jsou hodnoty, které nepořídíme za všechny peníze světa, a každému z nás tu a tam zkomplikují život nějaké trable, ať už drobné, náročnější či osudové. Výjimkou nejsou ani ti, kdo přinášejí svým talentem a prací radost nám, jen mnozí z nich nemají ve zvyku chodit se svými starostmi na trh.

Kultura byla vždy významnými umělci a osobnostmi přímo nabitá, a čím usilovněji se snažili své soukromí bránit, tím víc samozřejmě zájem fanoušků stupňovali. U nás polevil snad jen během minulého režimu, kdy se toto téma scvrklo na informace o práci. I tehdy ale působila vedle těch největších hvězd spousta dalších zajímavých a skvělých osobností, které se pak začaly kamsi vytrácet. Jejich tváře jsou notoricky známé, jména si ale leckdy už ani nevybavíme, takže pátrání po jejich osudu čas proměnil téměř v detektivku. A právě to mě odjakživa bavilo, tím spíš, že na počátku ještě nebyl internet, takže pracně získané informace budily u čtenářů o to větší zájem. Už tenkrát jsem také začínala s prvními seriály, nejprve pro deník, pak následovaly magazíny. S pomocí přátel jsem sháněla kontakty, žádala o zaslání informací poštou třeba až z druhého konce světa, utrácela majlant za rozhovory, vedené se zahraničními herci po telefonu.

Život zajímavé osobnosti je prostě téma, které podle mě vždy stojí za námahu, takže se logicky objevilo i na webu KrajskéListy.cz. Bylo to na podzim, stála jsem na verandě, kochala se krásou okolního lesa, a přitom domlouvala s kolegyní po telefonu další článek. Padlo jméno Ivan Luřanský a mě okamžitě napadl seriál. „Co kdybychom to nazvali Tajnosti slavných?“ navrhla jsem. V neděli 7. září 2014 vyšel první článek a pak už to jelo. Herci, režiséři, spisovatelé, ale také zpěváci, politici, sportovci, úspěšní podnikatelé, módní návrháři... zástup našich i zahraničních osobností, jejichž život a práce rozhodně stojí za pozornost, je téměř nekonečný.

Počet článků, které byly od onoho podzimního dne v této podrubrice publikovány, už se přehoupl přes tisíc, takže připravit z nich „stručný“ výběr se zprvu proměnilo v téměř nadlidský úkol. Za společné téma jsem nakonec zvolila výrazně dramatický osud, samozřejmě se ale zdaleka nedostalo na všechny. Díky vydavatelství Albatros Media držíte právě v rukou první knižní vydání Tajností slavných a doufám, že si je přečtete se stejnou chutí, s níž zůstáváte věrní jejich internetové podobě.

Vaše Adina

Ve špatný čas na špatném místě?
Utajená smrt zbožňovaného suveréna

IVAN LUŽANSKÝ

Modrooký blondák s image ostrého hocha miloval vše, co jen trochu zavánělo armádou, a snil o cestě do Tibetu. Oficiálně zahynul při autonehodě. Jenže při ní létaly kulky a jediný svědek spáchal sebevraždu.

Jeden z nejcharismatictějších českých herců a zbožňovaný představitel pohádkových princů tragicky zahynul 1. srpna 1983, pár měsíců po oslavě svých třicetin, při návštěvě komunistického severního Vietnamu. V oficiální zprávě bylo uvedeno, že utrpěl smrtelný úraz při autonehodě.

Jeho bratr Štěpán však po dlouholetém úsilí vypátral svědkyni, která tvrdí, že byl popraven ze zálohy dávkou ze samopalů.

Hrdina bez medailí

Narodil se 19. dubna 1953 na pražském Žižkově a měl starší sourozence Blanku a Štěpána. Jeho otec pocházel z Podkarpatské Rusi a byl učitel. Bojoval v československé armádě pod velením generála Ludvíka Svobody, krátce pobyl i v sovětském koncentračním táboře a zúčastnil se bojů na Dukle. Po skončení války byl v Praze vítán jako hrdina bez možnosti dostat vysoké vyznamenání vzhledem k obvinění a uvěznění v ruském lágru. Maminka pocházela z pomezí Valašského Meziříčí, kde Ivan trávil v dětství všechny prázdniny. Od jedenácti let navštěvoval literárně-dramatický kroužek v Lidové škole umění, s nímž účinkoval v Praze i mimo hlavní město na různých příležitostných amatérských scénách. Byl ale také vášnivý sportovec, věnoval se historickému šermu, střelbě a miloval karate.

Tátova inspirace

Otcovo poutavé vyprávění válečných vzpomínek ho nasměrovalo k zálibě ve všem, co souviselo s militarismem. Rád chodil v khaki, zajímal se o pyrotechniku, s níž vymýšlel všelijaké kanadské žertíky, a sbíral vojenské artefakty. Neustále něco kutil, dokázal si vyrobit nejednu střílnou zbraň i americkou vojenskou identifikační známku, které se nechtěl za žádnou cenu vzdát. Aby mohl realizovat své zájmy, stal se členem Svazarmu, kde mohl legálně cvičit střelbu z krátké zbraně. Současně ale propadl i divadlu, takže snil o studiu na brněnské JAMU. Racionální otec ale zakročil a rozhodl, že se vyučí elektromechanikem v pražském

dopravním podnikem. Ivan nepřilíš nadšeně poslechl, současně ale dál hrál alespoň v divadelním kroužku.

Vejška bez maturity

V roce 1971 obdržel výuční list, tajně podal přihlášku na DAMU a byl přijat hned na první pokus. V té době totiž studium na DAMU nebylo podmíněno maturitou. Studoval v ročníku s řadou úspěšných kolegů, mimo jiné se Simonou Stašovou, Janou Paulů či Zdeňkem Žákem. Byl hezký a chytrý, charismatický modrooký blondák, především ale pohotový improvizátor, který dovedl zahrát prakticky cokoli a koho-koliv. V roce 1973 začal hostovat v Divadle E. F. Buriana v roli krále Leara, o rok později už v Národním divadle a současně také poprvé stanul před televizní kamerou v dramatu Otakara Koska Rinaldino. O rok později dostal první filmovou nabídku, postavu Habra ve slavné komedii Václava Vorlíčka Dva muži hlásí příchod, a zahrál si Břetislava v seriálu scenáristy Jaroslava Dietla a režiséra Evžena Sokolovského Nejmladší z rodu Hamrů.

Rovnou do Národního

Absolvoval v roce 1976 a díky nespornému talentu dostal hned nabídku ročního angažmá v Národním divadle. Poté musel absolvovat vojenskou základní službu, během níž prošel Armádním uměleckým souborem, kde si vyzkoušel i práci konferenciéra. Po návratu do civilu dostal další roční smlouvu ve zlaté kapliče. V té době už byl pravidelným hostem na televizní obrazovce, takže se rychle stal i idolem fanynek všech generací. Jeho vztah k ženám prý byl velice kultivovaný, dovedl ale také být nesmlouvavě dominantní. V roce 1979 se oženil se

studentkou FAMU Irenou Kvěšovou, manželství však vydrželo pouhý rok. Později se v divadle seznámil s baletkou Hanou Nachtmanovou, která přesně odpovídala jeho představám o budoucí manželce. Rychle se zařadil na špici žebříčku mladých hvězd a vedle divadla intenzivně spolupracoval s filmem a televizí. Jen během půlroku před osudnou cestou do Vietnamu stihl natočit sedm televizních inscenací a dva celovečerní projekty, jeho poslední postavou se stal Ryšavý v úspěšné komedii *Evo, vdej se!*

Místo Tibetu Vietnam

Bojová umění ho dovedla k filozofiím Dálného východu a toužil poznat tamní atmosféru na vlastní kůži. Nejraději by se býval vypravil do Tibetu, to ale před rokem 1989 bylo zhora nemožné. Snažil se tedy získat povolení k cestě do Číny, dlouho se mu ale nedařilo zdolat odpor úřadů. Až se mu konečně naskytl kompromis. Se štábem Československé televize vycestoval do komunistického Vietnamu, kde měl natáčet dokument. Kdekdo ho sice zrazoval od cesty do země, v níž teprve nedávno skončil vleklý ozbrojený konflikt, Ivan byl ale přesvědčen, že se mu nemůže nic stát. Doma zanechal snoubenku Hanu, kterou si měl po návratu brát. K tomu už ale nikdy nedošlo – oficiální zpráva tvrdí, že zahynul při vážné autonehodě.

Loupež, nebo poprava?

Po dvouměsíčním pobytu ve Vietnamu se idol dívčích srdcí sice domů vrátil, jenže jinak, než plánoval. „Rychle ho převezli v jutovém pytlí do Prahy a nechtěli nám ho ukázat. Tělo je prý majetek státu,“ zavzpomínal v rozhovoru pro *Blesk* jeho bratr Štěpán, který se s tím nechtěl smířit,

a tak podplatil pracovníci pohřební služby. Ta ho za pětistovku (tehdejší cena měsíčního nájmu v pražském bytě 3+1) nechala alespoň nahlédnout do rakve okénkem – a Štěpán na vlastní oči spatřil v bratrově spánku díru, jakoby po kulce. Dodnes není jasné, co se osudného dne vlastně stalo. Oficiální vyjádření úřadů hovořilo o vážné autonehodě, při níž Ivan Luřanský zahynul a další čtyři lidé utrpěli vážná zranění. S případem je však spojena řada dodnes nezodpovězených otázek. Vietnamský úmrtní list i úřední dokumenty vykazují nesrovnalosti stejně jako výsledky místní a pražské pitvy. Štěpán byl přesvědčen, že jeho bratr při autonehodě nezahynul. Po čase vypátral i studentku medicíny, která byla při pitvě jakéhosi muže, kterého měli přivézt rozstříleného z Vietnamu.

Strach ze skandálu

Až teprve nedávno hercův známý, který s ním ve Vietnamu byl, údajně prohlásil, že ho zastřelil gangster samopalem. Ivan se prý stal svědkem přepadení tamního zemědělského družstva, nechtěl jen nečinně přihlížet a zasáhl proti útočníkům, což se mu stalo osudným. „Někdo ho zabil ze zálohy,“ konstatoval Štěpán. Zprávou o autonehodě zřejmě úřady chtěly zabránit skandálu, protože tisíce Vietnamců tehdy přijížděly do Československa za prací, což se Čechům zajídalo. A tak aby se nezvyšovalo napětí mezi Čechy a asijskými „naplaveninami“, vyrobila StB báchorku o nehodě. V pozadí tragédie však stále zůstávají další neobjasněné souvislosti. Luřanského totiž do Vietnamu pozval jistý Antonín Kubeš, který byl pod dohledem StB. A právě on měl účastníkům havárie půjčit džíp, s nímž pak prý narazili do stromu. Kubeš zřejmě věděl, co se tehdy opravdu stalo, jenže nikdy nepromluvil. A pak v polovině 90. let spáchal sebevraždu.

Královna swingu sršela humorem
do poslední vteřinky

LAĎKA KOZDERKOVÁ

V patnácti vypadala jako zralá žena s pár kilogramy navíc, mnohonásobně to ale vyvažovala krásnou tváří. Jenže čím víc rozdávala kolem sebe radost, tím náročnější úskalí musela překonávat v soukromí. K nekorunované královně českého swingu se osud zachoval mimořádně krutě. Již od teenagerovských let to sice byl pořádný kus ženské, díky kouzlu osobnosti a nádhernému hlasu ale nikoho ani nenapadlo přemýšlet, jakou že asi musí vybírat konfekční velikost. Právě fyzické proporce přinesly nezapomenutelné Ladce Kozderkové první velké ži-

votní zklamání. Od malička totiž toužila stát se baletkou. Brzy ale bylo všem okolo i jí samotné jasné, že má mnohem větší dispozice spíš k vrhu koulí. Přesto nakonec pevně zakotvila v uměleckém světě, a nebýt železné opony, mohla se stát hvězdou světového formátu. Přezdívka česká Barbra Streisand jí rozhodně náležela právem.

Otec dirigent udával tón

Narodila se 26. června 1949 v Brně v rodině, v níž rázně udával tón tatínek. A nejen ten hudební. Znamý skladatel a dirigent Ladislav Kozderka se věnoval hudbě od mládí stejně jako jeho tři bratři. Nejstarší František, zaměstnanec brněnské Zbrojovky, uplatňoval svůj sametový baryton jako zpěvák alespoň ve chvílích volna. Richard vystudoval brněnskou konzervatoř a stal se violistou symfonického orchestru. A nejmladší Jiří se stal sólistou opery. Ladčín otec působil léta v brněnském rozhlase jako hudební redaktor, vedl orchestr a skládal. Díky účinkování v pražském Mánesu se také seznámil se svou první ženou Helenou. V roce 1941 se jim narodila dcera Alenka, o čtyři roky později Blanka a pak ještě nejmladší Ladislava, která mu dělala mimořádným hudebním nadáním největší radost. Již v dětství absolvovala desítky pěveckých soutěží, nikdy se nenechala rozhodit trémou a díky absolutnímu sluchu od ní nikdy nikdo neslyšel jediný falešný tón.

Nápadníky odháněla maminka

Rozhlasoví posluchači ji poprvé uslyšeli v roce 1961. Její hravá písnička Na klouzačce si rychle našla své publikum, a tak přibývaly další. Jejich autorem nebyl samozřejmě nikdo jiný než tatínek. První natáčení

s orchestrem Gustava Broma si Ladka užívala, zatímco z tatínka lil v režii pot proudem. Už tenkrát suverénně swingovala, takže logicky zamířila po základní škole na brněnskou konzervatoř. Už v patnácti letech vypadala spíš na pětadvacet, a tak nikdy neměla nouzi o ctitele. Na natáčení v brněnském rozhlase ji dokonce musela doprovázet maminka, protože ji muzikanti brali jako dospělou a leccos si k ní prý dovozovali. Po maturitě nastoupila na brněnskou JAMU a současně dostala hned několik nabídek na vystupování s velkými orchestry. Odvážně vykročila na dráhu popové zpěvačky a počátkem roku 1968 dostala nabídku role v muzikálu Gentlemani, v němž si poprvé vyzkoušela žánr, který se později stal její doménou.

Hlídač hlídal ve dne v noci

Právě v té době se seznámila s trumpetistou Tanečního orchestru Československého rozhlasu Richardem Kubernátem. Tatínek ho znal, a tak ho požádal, aby na jeho dceru dohlédl během tříměsíčního turné po Sovětském svazu. A Richard dohlížel opravdu důsledně... Při návratu se Ladka přivítala s tatínkem a sestrami na letišti větou: „Já vás všechny tak miluju, já čekám miminko.“ V červenci 1968 si osmnáctiletá Ladka vzala svého o čtvrt století staršího „hlídače“ a v únoru 1969 porodila dceru Ladu. Manželství ale dlouho nevydrželo, rozvedli se už počátkem 70. let kvůli Richardově příliš velké lásce k alkoholu a drogové závislosti. Počínající normalizace nebyla pro muzikál právě příznivým obdobím, a tak Ladka zakotvila v Hudebním divadle Karlín. V její práci začalo převládat herectví nad zpěvem a obstát v silné konkurenci nebylo právě snadné, takže se prosazovala jen pozvolna. Jejím jednoznačným úspěchem se stala až v roce 1973 role dohazovačky Tekly v Gogolově Ženitbě, kterou se loučil se svým publikem jedinečný gentleman zlaté éry československé kinematografie 30. let Oldřich Nový.

Oddaný kamarád z divadla

Přední místo v souboru Ladce zajistila postava černošky Queenie v muzikálu Loď komediantů. Když to v písni „Já zas jen jeho ráda mám“ rozbalila, legendární Karel Vlach za dirigentským pultíkem uznale pokyvoval hlavou. K této roli se váže i historka, jak se po představení ještě víc načernila, ověsila korálky a náramky, přisedla do auta k Vlastimilu Bedrnovi a nechala se vozit po Praze. Byla tak věrohodná, že policisté, kteří je zastavili, prý stoprocentně uvěřili Bedrnovu tvrzení, že veze z letiště opravdovou černošku z Harlemu. Přítel a kolega, kterého Ladka poznala během krátkého působení v divadle Rokoko, se stal v roce 1974 jejím druhým manželem a o dva roky později se jim narodila dcera Vlastimila. Kvůli rodině pak Ladka nabídky na delší zájezdy odmítala a volno trávila nejraději na chatě nedaleko hradu Okoř, kde se scházela celá rodina. Jejich společnou vášní bylo vaření, takže bylo běžné, že Míla a Ladka večer po představení začali vařit. Ladčiny specialitami byly bramboráky a sekaná, kterou pekla na každou premiéru jak ve svém domovském Hudebním divadle Karlín, tak v Divadle Na zábradlí, kde byl v angažmá její manžel.

Techtle, nebo mechtle

Na přelomu 70. a 80. let začala konečně dostávat role odpovídající jejímu talentu a stále častěji se objevovala i ve filmu, televizi a rozhlasu. Účinkovala samozřejmě i v seriálech a nezapomenutelné jsou její kreace v různých písničkových parodiích a scénkách. Přímo legendární jsou třeba Techtle mechtle s Jiřím Lírem z roku 1978, jež se staly skvostem české silvestrovské zábavy, která nikdy neomrzí. Bylo jí všude plno, do karlínského divadla jezdili diváci z celé republiky především na ni. V roce

1982 zazářila jako Dolly Leviová v hlavní roli slavného muzikálu Hello, Dolly! a o rok později ztělesnila jednu z ústředních postav muzikálu Zvonokosy. Obě inscenace byly vyprodány na měsíce dopředu a z repertoáru zmizely až kvůli jejímu předčasnému odchodu.

Konec na vrcholu slávy

Jako by si osud chtěl vybrat daň za mimořádný úspěch, došlápl si na ni tím nejkrutějším způsobem přímo na vrcholu slávy. V roce 1984 Ladka onemocněla rakovinou děložního čípku. Zpočátku byla léčba úspěšná, herečka neztrácela optimismus a při ozařování bavila všechny kolem. Trpké zkušenosti se zákeřnou chorobou ale poznamenaly její tvorbu, v interpretaci šansonů se začaly náhle objevovat hlubší a vážnější tóny. Písní „Já už vím“, která zazněla v televizním pořadu Abeceda K+X, se vlastně se svými diváky rozloučila. Počátkem října 1986, kdy byl pořad vysílán, už byla natrvalo v nemocnici. Ještě se několikrát nechala na revers odvézt do divadla na představení Zvonokos, roli cikánky Izergil v připravovaném muzikálu Cikáni jdou do nebe už ale nestihla. Zemřela 17. listopadu 1986 v pouhých 37 letech a její pěvecké výkony, pedagogická činnost i přátelská povaha scházejí mnohým dodnes. Při přípravě prvního profilového alba trvala na tom, aby si mohla mezi písničkami povídat se svým přítelem Milošem Kopeckým, vydavatelství ale dlouho váhalo nad neobvyklým formátem, až to nestihlo. Profilové album nezapomenutelné Ladky Kozderkové, nazvané Já už vím, vyšlo až dva roky po její smrti a Miloš Kopecký k němu napsal: „To, co se stalo, nás nesmí rozteskňovat. Řekněme si, že odjela někam k moři a že se jednou vrátí.“

Bláznivý Petříček šel u holek na dračku,
děti mu porodily tři kolegyně

PETR SVOJTKA

Ochotný splnit jakoukoli sázku a provést kdejaký nesmysl. Hazardoval, jako by byl nesmrtelný, a jeho život byl plný paradoxů. Pohledný, společenský, holky na něj letěly jako včely na med. Potomky mu porodily tři krásné kolegyně, v zodpovědného partnera se ale neproměnil.

Mimořádný talent a jeden z nejvýraznějších herců české generace. Často byl přirovnáván k hollywoodské hvězdě Jamesu Deanovi, kterého proslavila vizáž hezouna a hlavní role v nesmrtelném

dramatu Rebel bez příčiny, zařazeném do stovky nejlepších amerických filmů všech dob. Společného měli víc než jen talent, stejně divoký byl i Petr Svojtka.

Patřil k nejobsazovanějším hercům 70. let a už v pouhých devětaadvaceti se stal členem souboru Národního divadla. Svědčilo to o jeho hereckých kvalitách, i když mu leckdo nemohl odpustit, že do zlaté kapličky přišel jako perspektivní člen KSČ.

Byl proto podezříván z protekce, v kariéře mu to ale pomáhalo. Jeho život byl plný paradoxů a extrémů, byl impulzivní, riskoval, měl ztřeštěné nápady... Byl ochoten splnit jakoukoliv sázku a provést kdejaký nesmysl. Když se rozjel na plný plyn, často riskoval, jako by mu na životě ani trochu nezáleželo. Vysloužil si tím přezdívku Bláznivý Petříček. Nakonec na svou divokost krutě doplatil a pro diváky zůstal navždy mladý.

Maminčin chlapeček

Narodil se 25. září 1946 v Praze, jeho otec pracoval jako sazeč a typograf v tiskárně a matka byla úřednicí. Dětství prožil v Nuslích, místem jeho klučičích her a řádění byl park Folimanka na rozhraní Vinohrad, Nuslí a Nového Města a pak také Havlíčkovy sady neboli Grébovka, kde tehdy sídlil Dům pionýrů a mládeže Julia Fučíka. V něm poprvé přičichl k herectví a absolvoval kurzy divadelního hraní a recitace. Od malička byl hodně fixován na matku a poté, co se rodiče rozvedli, zůstal s ní v patnácti letech sám a jejich vztah se ještě prohloubil. Na střední škole se stal členem Divadla poezie a po maturitě se přihlásil na DAMU. Přijal byl do silného ročníku budoucích hvězd, k jeho spolužákům patřili mimo jiné Ladislav Potměšil, Hana Maciušková, Daniela Kolářová, Ivan Luňanský či Jiří Ornest.

Párek rebelů

S příchodem na DAMU začal dostávat vedlejší role. Poprvé stanul před filmovou kamerou v roce 1964 v povídkovém filmu debutujícího scenáristy Antonína Máši Místo v houfu, vzápětí se mihl i na televizní obrazovce v bezejmenné vedlejší roli v inscenaci Václava Hudečka Cestička padajícího listí. Zahrál si mimo jiné i syna rolníka Skovajse ve slavném historickém dramatu Karla Kachyni Noc nevěsty. A na fakultě začal vršit jeden průšvih za druhým. S kamarádem Jiřím Ornestem se totiž brzy uvedli jako rebelové. Rádi a často kritizovali, snažili se prosazovat modernější formy studia, takže nakonec oba absolvovali s odřenýma ušima jenom díky velkému talentu, protože se jejich nápady neslučovaly s tehdejší socialistickou morálkou.

Studentská láska

Už během studia se psychicky extrémně nevyrovnaný Petr údajně poprvé pokusil o sebevraždu – tenkrát si podřezal žíly. V posledním ročníku se zamiloval do kolegyně Moniky Švábové, dcery uznávaného malíře a grafika Jaroslava Švába, která se stala jeho velkou studentskou láskou. Absolvoval v osudovém roce 1968, krátce nato přišel srpen a invaze „spřátelených armád“ a tehdy uvažoval o emigraci. Monika se ale rázně postavila proti, a tak alespoň roznášel letáky, které vyzývaly k veřejnému odporu a odchodu vojsk. Dokonce byl zatčen ruskou armádou, což paradoxně „odčinil“ rolí sovětského staršiny ve válečné tragikomedii Ivo Nováka Maratón. Vzápětí přišlo první angažmá, Petr se stal členem souboru pražského Divadla Jiřího Wolкера a Monika putovala do Plzně. Odloučení dovršilo rozháraný partnerský vztah, Monika ho opustila a Petr se s rozchodem nedokázal vyrovnat. Dokonce tenkrát strávil nějaký čas na psychiatrii.

Na vlně hippies

Po návratu si zahrál v divadle hlavní roli v pohádce Pták Ohnivák a časem Moniku přesvědčil, aby se k němu vrátila. Spolu odjeli v roce 1969 do Velké Británie, finančně na tom ale nebyli dobře, a tak si našli brigádu a Petr začal pracovat jako pomocná síla v jedné londýnské restauraci. Byla to doba největší slávy rebelské vlny hippies, kterou nasával všemi smysly. Vstřebával kulturu a uvolněnou společenskou atmosféru, také si tenkrát mimo jiné zapálil poprvé jointa. Dojem ze zakázaného zážitku měl prý rozporuplný, o své příjemnosti ho marihuana nepřesvědčila. Přesto se k ní později tu a tam vracel. Po návratu domů na něj tvrdě dolehla atmosféra normalizace, navíc se s ním Monika definitivně rozešla. Naštěstí našel vzápětí v domovském Divadle Jiřího Wolкера chápající, oddanou a milující duši, o tři roky mladší Kateřinu Macháčkovou. Sice se na tamním jevišti mihla jenom na měsíc, k tomu, aby se Petr zamiloval, to ale úplně stačilo. Vzali se v roce 1971 a 13. ledna 1972 se jim narodil syn. Jméno dostal po otci a zpočátku nebylo ani Petrovi zatěžko plnit úkol vzorné hlavy rodiny a milujícího otce.

Nestandardní partner

Rodinná idyla bohužel netrvala dlouho. Poté co Petrovi zemřela maminka, jediná bytost, na niž opravdu lpěl, propadl se do depresí, které léčil bláznivými úlety a alkoholem. Kateřina jeho excesy nevydržela, manželství skončilo rozvodem a Petr si brzy našel náhradu, další půvabnou dívku – Janu Janěkovou. O devět let mladší studentku herectví potkal poprvé v roce 1974 během natáčení televizní inscenace Poslední ples na rožnovské plovárně. Jejich vztah nenarušil ani fakt, že po absoltoriu v roce 1976 putovala Jana do prvního angažmá v Pardubicích a 30. března

1978 se jim narodila dcera Jana. Nakonec ale ani ona nedokázala dál akceptovat jeho výstřelky, pod vlivem alkoholu totiž s oblibou vytvářel nestandardní situace, které byly pro partnerku nepřijatelné.

Miláček Švorcové?

V herectví měl pouze jediný handicap, byl krátkozraký, takže při šermířských scénách na jevišti se občas jeho kolegové báli o zdraví. Jinak byl ale ve všem perfektní. Tím spíš překvapil, když se stal v divadle spoluzakladatelem organizace SSM, a pak dokonce vstoupil i do KSČ. Z morálního hlediska si v očích okolí ublížil, pracovnímu účelovému členství ve straně pomohlo na vrchol. Už v roce 1975 dostal nabídku z Národního divadla a uvedl se jako skvělý představitel psychologicky složitých postav v klasickém i moderním repertoáru. Mezi kolegy měl ale pozici obtížnou, protože ho vnímali jako kádrovou protekci. Neprosplával mu ani velmi vřelý vztah se soudružkou Jiřinou Švorcovou, která byla v roce 1976 zvolena do ÚV KSČ a stala se předsedkyní Svazu českých dramatických umělců. Na druhou stranu je ale nutné přičíst mu k dobru, že nikdy nedonášel a závist mu byla cizí.

Beznadějně zamilovaná

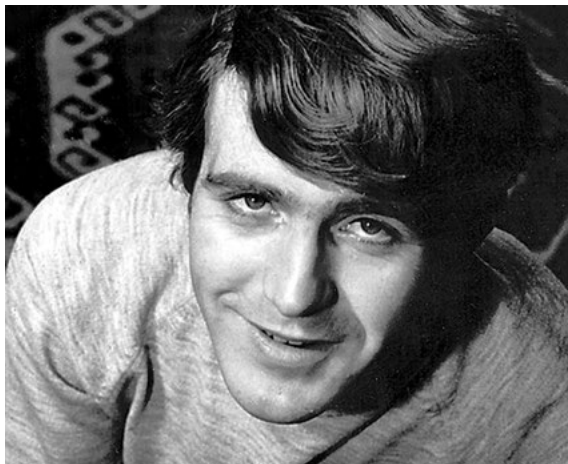
Současně s Petrem se stala novou členkou činohry Národního divadla jeho další láska, o osm let mladší Jana Boušková. Do okouzujícího bohéma se na první pohled bláznivě zamilovala, už po třech měsících vášnivého vztahu ji požádal o ruku. „Pro mě bylo důležité, že se s ním cítím bezvadně, a nezkoumala jsem, co má za sebou, nebo že bych se měla něčeho bát. Mě u lidí nezajímá, jakou mají pověst,“ prozradila po letech v rozhovoru pro magazín OnaDnes. Vzali se a prožili spolu čtyři dramatické roky.

Ani po narození syna Jana se Petr nedokázal vzdát bohémského života, miloval nekonečné večírky, utopené v alkoholu, věrnost mu nic neříkala a Jana stále dokola odpouštěla, co by mu jiná nejspíš nikdy neodpustila. Bláznivý Petříček rád provokoval lehkomyšlností, lezl po zábradlí na postech, vozil se na spřažených ojích tramvajových souprav... A to se mu stalo osudným.

Tragédie na kolejích

Kaskadérskou zábavu zaplatil Petr Svojtka životem v noci 9. května 1982, při návratu z jakéhosi divokého tahu. Domů se chtěl svézt opět po svém. Možná se mu smekla ruka, možná se na nějakém výmolu vinou alkoholového opojení neudržel... Jeho život vyhasl pod druhým vozem tramvajové soupravy, bylo mu pouhých pětatřicet let. Objevil ho projíždějící taxikář, identifikován byl díky nalezeným dokladům. Nebohý tramvaják, který vůbec netušil, že vlastně někoho přejel, se zhroutil a vdova Jana se o tragédii dozvěděla z lístku, zanechaného na dveřích. Zbytečně tak navždy odešel obrovský talent, který nám mohl ještě hodně dát. Ve filmografii Petra Svojtky najdeme více než stovku filmových a televizních rolí, nezanedbatelné bylo i jeho působení v dabingu. Během krátké kariéry ztvárnil také řadu krásných divadelních postav, jen v souboru Národního divadla si zahrál ve čtyřiaadvaceti inscenacích. A přiznám se, že jsem je viděla všechny.

S opicí za krkem dělal jeden prů**r za druhým.
Až to pořádně přešvihl

JIŘÍ HRZÁN

Od dětství koktal, přesto si usmyslel, že se stane hercem. Nezapomenutelný komediant bral život jako jeden velký flám a ze všeho nejvíc miloval holky. Musely být ale aspoň o hlavu vyšší než on.

Bonviván, rebel a především velký herec. Komik se smutnými očima, věčný kluk se srdcem na dlani, skvělý komediant a nezdolný klaun, živel, erupce výtržností a eskapád. To byl nezapomenutelný Jiří Hrzán, od něž všichni původně očekávali, že si zvolí úplně jinou profesi. Odmalička

totiž koktal. „Neznal jsem lepšího člověka, než byl Jirka,“ prohlásil o něm v rozhovoru pro server azet.sk jeho kamarád, hudební skladatel Zdeněk Barták, který se stal na dlouhý čas jeho vrbou, opatrovatelkou i bytnou. „Bohužel, byl to Bohem nadaný bohém, který se neustále potácel mezi životem a smrtí. Miloval výšky, výzvy, adrenalin, stále někam lezl.“ To, že se mu právě jeden z těchto bláznivých nápadů stal nakonec osudným, je všeobecně známo. Málokdo ale ví, že mu šlo o život již o něco dřív. A mohla za to – co jiného než jeho láska ke krásným ženám.

Kokta chtěl na DAMU

Narodil se 30. března 1939 v Táboře jako nejmladší ze čtyř dětí a jediný syn majitele zahradnictví a odborníka na zakládání zahrad. Traduje se, že jeho tatínek dokonce navrhoval pro prezidenta Edvarda Beneše zahradu u slavné vily v Sezimově Ústí. Už jako malý Jiří miloval výšky a vylezl, kam se dalo, a tak ho rodiče raději směřovali ke sportu. V létě hrál fotbal, v zimě hokej, a věnoval se i lehké atletice. Ve škole byl oblíbeným třídním šaškem a více než ochotně bavit spolužáky scénkami, v nichž imitoval učitele.

Měl problémy s výslovností a koktal, přesto si usmyslel, že vystuduje DAMU a stane se hercem. Přijímací komise na fakultě ale byla jiného názoru. V této době už byl ale Hrzán členem tábořského Divadla mladých, kde si ho všiml E. F. Burian a nabídl mu angažmá ve svém divadelním Studiu v Praze. Krátce byl i členem činoherního souboru Východočeského divadla v Pardubicích.

Svou touhu po studiu herectví nevzdal a přihlásil se k přijímačkám znovu. A nejenže napodruhé uspěl, ale byl dokonce přijat rovnou do třetího ročníku.

Současně měl čtyři, doma ale nebyl nikde

Před kamerou se poprvé objevil už během studia. Po státních zkouškách a ukončení základní vojenské služby, během níž byl členem Armádního uměleckého souboru, získal v roce 1964 angažmá na pražské scéně Činoherního klubu. Na vojně se seznámil s Věrou Šmídovou, s níž se v roce 1963 oženil, a následujícího roku se mu narodila první dcera, známá herečka Barbora Hrzánová. Svou ženu i dceru prý opravdu miloval, přesto ale nedokázal doma „sekát latinu“, takže se po čase manželství rozpadlo. Z dalšího manželství měl druhou dceru, úspěšnou výtvarnici Terezu, která prý bývala v dětství velmi často přítomna divokým hádkám mezi rodiči, takže není divu, že i hercovo druhé manželství skončilo u rozvodového soudu. A důvod partnerských neshod byl stále stejný – Hrzánova přílišná náklonnost k něžnému pohlaví, kterou nedokázal ovládnout, zvláště když se posilnil nějakým tím panákem. „Zda toužil po rodině, to nevím. Možná ano. Ale která by s ním vydržela, kdyby jí například čtyři dny nepřišel domů? Každopádně své děti miloval nadevše,“ práskl na něj po letech Barták. Vyhlášený milovník byl prakticky neustále v pokušení. Po druhém rozvodu už nikdy neměl žádné zázemí a nevěděl, co je domov. Azyl mu poskytoval právě Zdeněk Barták. „Před každým vystoupením přišel ke mně domů a osprchoval se,“ prozradil. Většinou ale prý herec přespával u svých děvčat. „Měl čtyři adresy, vždy u jedné z nich přebýval. Když jsme šli z představení, pokaždé jsem se ho ptal, kde ho dnes vysadím, jestli v Dejvicích, nebo v Braníku. A on to řešil podle situace.“

Utajený syn

Přítelkyně vyhledával mezi manekýnami, herečkami a zpěvačkami, které jeho život výrazně ovlivňovaly. Prý je skutečně miloval a dovedl je

kouzlem osobnosti velmi zaujmout. Svě lásky ale poměrně často střídal a potrpěl si hlavně na dlouhonohé krásky, zpravidla vyšší, než byl sám. „Vždy si vybíral takové, které byly alespoň o půl metru vyšší než on. A potom na ně chorobně žárlil. To byl jeho velký problém,“ dodal Barták. Díky nekonečným záletům se nakonec dočkal i vytouženého syna, o jehož existenci ale dlouho nikdo neměl ani ponětí. Teprve pár dní před smrtí se pochlubil své kamarádce a kolegyni, zpěvačce Vlastě Koudelové. „Jednou si mě zavolal, bylo to asi tři dny před smrtí, a říkal – chci ti něco říct, co jsem ti ještě neřekl. A ukázal mi fotku se slovy – tohle je můj syn, můj kluk,“ prozradila až po letech Vlasta v dokumentu televize Barrandov Tajemství Jiřího Hrzána. „Já jsem se ještě ptala – s kým ho máš? A on mi řekl – to je jedno, ale je to můj kluk. Ptala jsem se ho, jestli je vdaná, a on odpověděl, že ano.“ Totožnost jeho syna nebyla dodnes odhalena.

Rvačka s policisty

Kvůli své nezvladatelné povaze jednou zavinil přímo kolosální průšvih. Právě tenkrát vyhrála Sparta titul a Hrzán šel s kamarády oslavovat. „Já jsem byl ten, kdo ho vždycky dovezl domů a nenechal ho nikdy napospas. Na něj jste zkrátka museli dávat pozor. Jenže tehdy se samozřejmě všichni opili, pak se na něj vykašlali a nechali ho na ulici. Probrali ho až policajti a jeho nenapadlo nic jiného než si to s nimi rozdat,“ vyprávěl Barták. Po takovém incidentu herec pochopitelně skončil ve vazbě, jenže druhý den měl mít vystoupení v Chrudimi. „Měli jsme sraz ve tři odpoledne a Jirka nikde. Nevěděli jsme, co se děje, takže jsme prošvihli představení, kde na nás čekal plný sál natěšených lidí,“ dodal. Hrzán se ozval až po dvou dnech. „Z vazby ho pomláceného odvezli do nemocnice, kde přemluvil nějakou kočku, aby si mohl zavolat a říct, co se stalo,“ vyprávěl skladatel, jenž po telefonátu začal okamžitě jednat. „Snažil jsem se mu pomoci, ale

s policajtem, co ho měl na starosti, se absolutně nedalo mluvit. Pomohl nám až Karel Gott, který se na nás jako jeden z mála nevykašlal a dokázal to vyžehlit. Moc mu za to i po těch letech moc děkuji,“ vzkázal Mistrovi alespoň na dálku. Nakonec Jiří vyvázl z incidentu jenom s podmínkou a do Chrudimi se jelo znovu. „Chtěli jsme to těm lidem vynahradiť, jenže po půlhodině odešla aparatura. To už nás tady zabijou, řekli jsme si. Nakonec jsme to odehráli akusticky a úspěch to byl veliký,“ dodal Barták.

Ohrožená Žena za pultem

Nesmyslné akrobatické výkony, hrozící přinejmenším vážným zraněním, byly Hrzánovou oblíbenou zábavou, zvlášť když se k tomu připojil ještě alkohol. Jedním ze svých extra kousků málem vážně ohrozil natáčení známého seriálu Žena za pultem. Úspěšný projekt legendárního tvůrčího tandemu Jaroslav Dietl – Jaroslav Dudek se natáčel „na přeskáčku“, a tak Hrzán svůj hlavní part na svatbě krásné Olinky v podání Hany Maciuchové natočil dřív, než vůbec poprvé vkročil do samoobsluhy. Pak měl pauzu, takže odjel na zájezd. Vystupoval totiž na koncertu, na němž zpíval i tehdejší sex symbol divadla Semafor, královna minisukní Miluška Voborníková. Jiří se do ní bezhlavě zamiloval, opil se a pak se odhodlal navštívit ji v hotelovém pokoji. Miluška už měla zamčeno, takže se rozhodl přelézt k ní přes balkony. Jenže mu uklouzla noha a dopadl z třiadvaceti metrů na betonový chodník. „Havrani jeli pro mrtvolu a on měl jen slabý otřes mozku, takže odjeli zpět prázdní,“ vzpomínala na dramatickou událost představitelka hlavní hrdinky seriálu Jiřina Švorcová v knize Žena za pultem. A hlavní protagonista nesmyslného kaskadérskeho kousku k tomu tehdy dodal: „Člověče, je to fořr, ale myslel jsem na to, že musím nějak padnout do kotoulu, že to odroluju, a takhle jsem to přežil.“ Kdyby se tenkrát zabil, zkomplikoval by pořádně natáčení

seriálu, protože by všechny jeho scény musel přetočit jiný herec. Takhle přišel kvůli zlomenému krčku a otřesu mozku „pouze“ o roli ve známé komedii Parta hic.

Smrt na betonovém dvorku

Pád z balkónu ostravského hotelu se stal záminkou k ukončení jeho angažmá v Činoherním klubu a k dalším zákazům. Skutečným důvodem však byl jeho postoj k událostem roku 1968, který byl v období normalizace posuzován jako nežádoucí. Jedna z alkoholických eskapád se mu ale nakonec stejně stala osudnou. V kalendáři bylo 22. září 1980, když se zase opil a rozhodl se navštívit jednu ze svých přítelkyň, která bydlela v Ladově ulici v pražském Podskalí. Samozřejmě byla vdaná a nejspíš buď neslyšela zvonek, nebo prostě o noční návštěvu rozverného opilce nestála. A tak se rozhodl vyšplhat do bytu v pátém patře po hromosvodu. Jenže mu ujely nohy, ruce ho neudržely a zřítíl se z osmnácti metrů. Těžce zraněného ho převezli do nemocnice. „Ležel jsem v posteli a ve čtyři ráno najednou zvoní telefon. Volali z nemocnice na Karlově náměstí, že u Jirky našli moji vizitku, a řekli mi, co se stalo. Hned jsem se tam rozjel,“ zavzpomínal smutně Barták, jenž svého životního přítele zastihl ve velmi zuboženém stavu. „Už nevnímám. Nestačili jsme si nic říct. Byl to smutný pohled.“ Ještě několik hodin Jiří Hrzán bojoval o život, z kómatu se už ale neprobral. „Dodnes si vycítám, že to takhle dopadlo. On byl ale nezvladatelná střela. Když to přeženu, s ním by člověk musel být šestadvacet hodin denně,“ dodal. Obrovský herecký talent zemřel 23. září 1980. Bylo mu pouhých jednačtyřicet let.

Popelkou navždy. Nejúžasnější české princezně vystavil osud účet příliš brzy

Libuše Šafránková

V pouhých dvaceti ji jediný film proměnil v nejúžasnější českou pohádkovou bytost všech dob. Stala se národním pokladem, takže publikum zapomínalo, že i pro ni platí jediná spravedlnost na světě – čas, který ubíhá všem stejně rychle bez ohledu na úspěch. A osud se nakonec obrátil k legendární Popelce zády.

Nezaměnitelný smích a temperament, křehký vzhled, ladnost, bohatá kaštanová hříva a pak ještě ty uličnické jiskřičky či bezedná hloubka žalu. Pohled zelených očí patřil k významným výrazovým prostředkům jedné